

Podrobné zprávy o aktivitách pobočky jsou průběžně umísťovány na webových stránkách pobočky (www.ms-cbs.cz), které spravuje Petr Kocián. Na stránkách jsou k dispozici jak organizační informace (členství, poplatky atd.), tak výsledky a postřehy z exkurzí i další botanické materiály a data vztahující se k regionu severovýchodní Moravy.

K 1. XI. 2016 měla pobočka 66 členů (v roce 2016 přibýlo osm nových členů), z toho 25 členů ČBS. Výbor pobočky v roce 2016 pracuje ve složení: Martin Dančák (předseda), Jana Tkáčiková (místopředsedkyně), Marie Popelářová (jednatelka), Petr Kocián (hospodář, správce členské základny), David Hlisenkovský (člen výboru), Veronika Kalníková (člen výboru).

Moravskoslezská pobočka ve svých řadách ráda uvítá všechny zájemce o botaniku, nejen z regionu střední, severní a východní Moravy a Slezska. Pokud byste se chtěli stát členy pobočky, veškeré potřebné informace najdete na internetových stránkách www.ms-cbs.cz.

MARTIN DANČÁK¹ & JANA TKÁČIKOVÁ²

¹Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta, Katedra ekologie a životního prostředí, Šlechtitelů 27, CZ-783 71 Olomouc, e-mail: martin.dancak@upol.cz

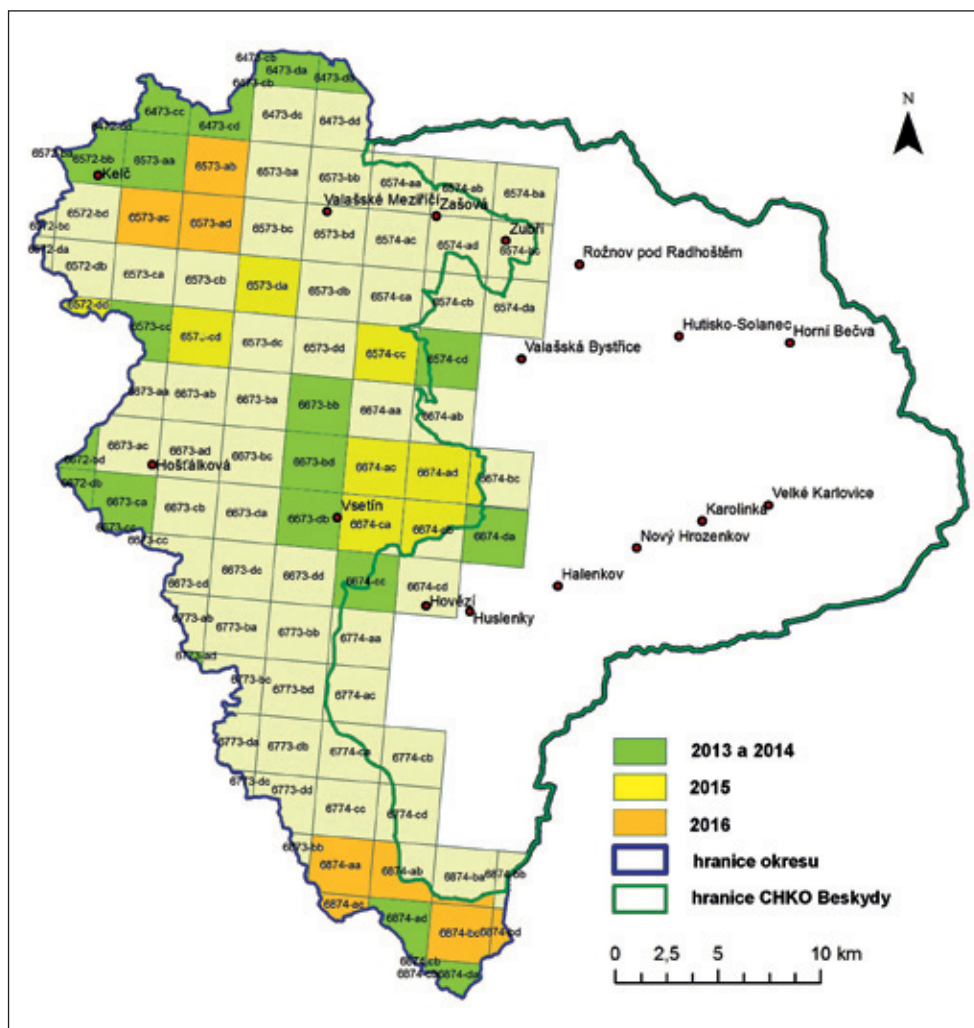
²Muzeum Beskyd Frýdek-Místek, Hluboká 66, CZ-738 01 Frýdek-Místek, e-mail: jana.tkacikova@muzeumbeskyd.com

Sítové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2016

Sítové mapování cévnatých rostlin probíhalo na Vsetínsku již čtvrtou vegetační sezónu. Sběr botanických dat na území vsetínského okresu, přesněji pouze na území ležícím mimo chráněnou krajinnou oblast Beskydy, navazoval na pilotní část, která proběhla v roce 2013 (TKÁČIKOVÁ et al. 2013) a na výsledky z let následujících 2014 a 2015 (TKÁČIKOVÁ et al. 2014, TKÁČIKOVÁ 2015) s využitím metodiky použité během sítového mapování cévnatých rostlin na území CHKO Beskydy (POPELÁŘOVÁ et al. 2011). Základním cílem mapování bylo zjištění přítomnosti všech druhů cévnatých rostlin v jednotlivých mapovacích polích (Obr. 1) ve vybraném území. Pozorované rostliny se zaznamenávaly do tzv. škrtacích formulářů. V roce 2016 mapování probíhalo v devíti mapovacích čtvrcích zvolených tak, aby co nejlépe zachycovaly druhovou diverzitu květeny. Čtverce pokrývaly území mezi městy Kelč a Valašské Meziříčí, kde byl předpoklad hojnějšího výskytu teplomilných druhů. Další skupina mapovacích čtvrců pokrývala jižní část okresu Vsetín, kde v roce 2014 proběhl floristický minikurz (TKÁČIKOVÁ et al. 2015) a současné mapování mělo snahu ověřit lokality ohrožených taxonů a zejména doplnit mezery v prozkoumanosti jednotlivých čtvrců tak, aby byly rovnoměrně prozkoumané. Výběr byl cílen na průzkum čtvrců ležících ve třech fytochorionech zasahujících na území vsetínského okresu (76a. Moravská brána vlastní, 79. Zlínské vrchy a 82. Javorníky).

Celkem bylo zaznamenáno 2453 údajů o výskytu cévnatých rostlin. Podle aktuálního červeného seznamu (GRULICH 2012) se tyto údaje týkají i 59 ohrožených či vzácnějších taxonů cévnatých rostlin (TKÁČIKOVÁ 2016b).

Z fytogeograficky významných druhů byly potvrzeny (popř. nalezeny na nových lokalitách) druhy s širší vazbou na Karpaty, konkrétně *Dentaria glandulosa* a *Valeriana simplicifolia*, i druhy jiných geoelementů, které jsou však v ČR vázané převážně na karpatskou oblast – *Aremonia agrimonoides*, *Carex pilosa*, *Carex pendula*, *Equisetum telmateia*, *Euphorbia amygdaloides*, *Hacquetia epipactis*, *Isopyrum thalictroides* a *Luzula luzulina*. Zaznamenání byli také četní zástupci vstavačovitých

Obr. 1: Aktuální přehled vymapovaných čtverců síťového mapování okresu Vsetín mimo CHKO Beskydy.

Fig. 1: Current overview of grid cells of the floristic mapping project in the Vsetín district outside of the PLA Beskydy.

(*Cephalanthera damasonium*, *Dactylorhiza fuchsii*, *D. majalis*, *D. sambucina*, *Epipactis helleborine* s. lat., *Gymnadenia conopsea*, *Listera ovata*, *Orchis mascula* a *Platanthera bifolia*) a několik teplomilných druhů rostlin (*Asperula cynanchica*, *Dorycnium herbaceum* a *Rosa gallica*). Další výraznou skupinu tvoří druhy vázané na zachovalé listnaté lesy či jejich okraje (*Aquilegia vulgaris*, *Arum cylindraceum*, *Bromus ramosus*, *Cerastium lucorum*, *Lilium martagon*, *Stachys alpina*) a jedlobučiny (*Dentaria enneaphyllos*, *Dentaria glandulosa*, *Luzula luzulina*, *Polystichum aculeatum* a *Veronica montana*). Významné jsou i nálezy vzácnějších plevelů (*Kickxia elatine*, *Ranunculus arvensis* a *Valerianella dentata*), které ustupují spolu s mizejícím maloplošně a extenzivně provozovaným hospodařením. Za pozornost stojí také skupina mokřadních a vodních druhů (*Butomus umbellatus*, jenž byl pravděpodobně vysazen, *Glyceria nemoralis* a *Leersia oryzoides*). Potvrzeny byly i vzácné druhy pastvin a krátkostébelných luk (*Antennaria dioica*, *Cirsium eriophorum* nebo *Juniperus communis*).

Za nejvýznamnější nález v roce 2016 je možné považovat ověření historické lokality silně ohroženého hořce křížatého (*Gentiana cruciata*) na úpatí vrchu Sedliska v obci Branky, odkud jej uvádí POSPÍŠIL (1964). Jedna kvetoucí rostlina byla zaznamenána v suchém lemu smíšeného lesa. Spolu s hořcem křížatým zde rostly i další subxerofilní druhy jako *Asperula cynanchica* a *Dorycnium herbaceum*, rovněž uváděné Pospíšilem (TKÁČIKOVÁ 2016a).

Podrobný průzkum flóry v rozsáhlejších územích je náročný z několika důvodů. Protože se jedná o živé organismy – rostliny – je průzkum v daném roce časově omezen pouze na vegetační sezónu. Dále klade průzkum vysoké nároky na mapovatele – a to jak po stránce fyzické (jedná se zpravidla o členitý terén), tak zejména po stránce odborné. Vyžaduje totiž zevrubnou znalost rostlinných druhů pro vytvoření kvalitního a pokud možno kompletního soupisu a zároveň dobré povědomí o regionální flóře – schopnost odlišit, které druhy jsou regionálně běžné a které vzácné a ohrožené, popř. zcela nové pro region (tj. odlišit, které nálezy vyžadují podrobnější záznamy). Síťové mapování cévnatých rostlin je proto víceleté. V průběhu mapování byla založena informační webová stránka (www.mapovanivs.cz), kde jsou průběžně zveřejňovány zajímavé nálezy. Potenciální noví mapovatelé zde o síťovém mapování naleznou také všechny základní informace pro případ, že by se do něj chtěli aktivně zapojit. Nalezené druhy jsou postupně zapisovány do nálezové databáze Moravskoslezské pobočky ČBS (www.nalezovka.cz). Síťové mapování je realizováno zapsaným spolkem Rosička, pod záštitou Moravskoslezské pobočky České botanické společnosti.

LITERATURA

- GRULICH V. (2012): Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition. *Preslia*, 84: 631–645.
- KOUTECKÝ P., POPELÁŘOVÁ M., LUSTYK P., DANČÁK M., TKÁČIKOVÁ J. & HLISNIKOVSKÝ D. (2009): Výsledky floristického kurzu České botanické společnosti ve Vsetíně (29. června – 5. července 2008). *Zprávy České botanické společnosti*, 44, Příl. 2009/1: 1–106.
- POPELÁŘOVÁ M., HLISNIKOVSKÝ D., KOUTECKÝ P., DANČÁK M., TKÁČIKOVÁ J., VAŠUT R. J., VYMAZALOVÁ M., DVORSKÝ M., LUSTYK P. & OHRYZKOVÁ L. (2011): Rozšíření vybraných taxonů cévnatých rostlin v CHKO Beskydy a blízkém okolí (Výsledky mapování flóry z let 2006–2009). *Zprávy České botanické společnosti*, 46: 277–359.
- POSPÍŠIL V. (1964): Die Mährische Pforte, eine Pflanzengeographische Studie. *Acta Musei Moraviae, Scientiae naturales* (Časopis Moravského muzea, Vědy přírodní), 49: 103–190.
- TKÁČIKOVÁ J. (2015): Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2015. Ms., 45 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí KÚ Zlín.]
- TKÁČIKOVÁ J. (2016a): *Gentiana cruciata* L. – In: Dančák M. & Kocián P. (eds): Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska X., *Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales*, 64: 243–255.
- TKÁČIKOVÁ J. (2016b): Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2016. Ms., 40 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí KÚ Zlín.]
- TKÁČIKOVÁ J., DANČÁK M. & FAJMON K. (eds) (2015): Výsledky floristického minikurzu Moravskoslezské pobočky ČBS Horní Lideč (13.–15. června 2014). *Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS*, 3, Příl. 2 (2015): 1–48.
- TKÁČIKOVÁ J., DANČÁK M., HLISNIKOVSKÝ D. & HLAVATÁ J. (2014): Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2014. Ms., 17 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí KÚ Zlín.]
- TKÁČIKOVÁ J., DANČÁK M., KOCIÁN P. & HLISNIKOVSKÝ D. (2013): Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín. Ms., 14 pp. [Depon. in: Muzeum regionu Valašsko, Valašské Meziříčí.]

JANA TKÁČIKOVÁ

Rosička z. s., Jarcová 102, CZ-756 24 Bystřička, e-mail: janatkacikova@seznam.cz